

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Jewish Political Theology - 14749

Last update 18-09-2022

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: Jewish Thought

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Prof. Benjamin Brown

Coordinator Email: benjamin.brown@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: By appointment

Teaching Staff:

Prof Benjamin Brown

Course/Module description:

Political theology is the religious thought on the fundamental questions of political philosophy. We will analyze the various uses of the term, past and present, and will examine the Jewish contribution to the theologico-political discourse in the modern era.

Course/Module aims:

Acquiring knowledge and research tools in the field of political theology, in particular in Jewish thought of the modern era.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Students will be able to understand the different senses of the term 'political theology', discuss developments in the field, analyze various types of political religious thought, read texts dealing with political religious issues, and pose Jewish works of political theology within broader contexts.

Attendance requirements(%):

0%

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures and text reading

Course/Module Content:

1. What is political theology? The ordinary definition and that of Schmitt
2. Toward Modernity (1): Spinoza
3. Toward Modernity: Mendelssohn
4. The Kingdom of Heaven: Martin Buber
5. The Torah State: Isaac Breuer
6. Halakhic Democracy: Rabbi Chaim Hirschenson
7. Leo Strauss
8. Daat Torah (1): Hafez Hayim and Rabbi Elchonon Wasserman
9. Daat Torah (2): Rabbi E.E. Dessler, Hazon Ish and the Brisker Rov
10. Haredi Critique of Democracy
11. From "Torah State" to separation of religion and state: Yeshayahu Leibowitz
12. "Law of the Kingdom" vs. the anti-state approach: Rabbi Shimon Federbush and Jakob Rosenheim
13. Perspective

Required Reading:

נושא 1: מהי תיאולוגיה פוליטית? ההגדרה הקלאסית וההגדרה של שמיט קריאת חובה לנושא: קרל שמיט, תאולוגיה פוליטית, פרק ראשון; T. William and Cavanaugh. Peter Scott, "Introduction," in *The Blackwell Companion to Political Theology* (ed. W. T. Cavanaugh and P. Scott; Malden, Mass.: Blackwell, 2007), pp. 2-3; 'Jewish Political Theology: The Doctrine of Da'at Torah as a Case Study', *Harvard Theological Review* 107:3 (July 2014), pp. 266-272.

נושא 2: לקראת הזמן המודרני (א): שפינוזה
קריאת חובה לנושא: סטיבן נדלר, שפינוזה: ביוגרפיה, תל אביב תשס"ז, עמ' 259-275.

נושא 3: לקראת הזמן המודרני (ב) מנדלסון
קריאת חובה לנושא: לפחות אחד מבין אלה:
אליעזר שביד, 'דת ומדינה במשנותיהם של שפינוזה, מנדלסון וליאו שטראוס', בתוך: דת ומדינה בהגות היהודית במאה העשרים (אביעזר רביצקי, עורך), ירושלים תשס"ה, עמ' 138-158; אלי שיינפלד, 'עיון בתיאולוגיה הפוליטית של ברוך שפינוזה ושל משה מנדלסון', בתוך: הא-לוהים לא יאלם דום, עמ' 69-38.

נושא 4: 'מלכות שמיים': מרטין בובר
קריאת חובה לנושא: שלום רצבי, 'היסטוריה מתרחשת ותיאופוליטיקה': הרהורים על פועלו והגותו של מרטין בובר בשנים 1933-1939, בתוך: דת ומדינה בהגות היהודית במאה העשרים, עמ' 296-320.

נושא 5: 'מדינת התורה': יצחק ברויאר
קריאת חובה לנושא: לפחות אחד מבין שני אלה:
אליעזר שביד, "'מדינת התורה" במשנתו של יצחק ברויאר', בתוך: יצחק ברויאר – עיונים במשנתו (רבקה הורביץ, עורכת), רמת גן תשמ"ח, עמ' 125-146; יעקב לוינגר, בין שגרה לחידוש, ירושלים תשל"ג, עמ' 57-76.

נושא 6: דמוקרטיה הלכתית: הרב חיים הירשנזון
קריאת חובה לנושא: דוד זוהר, מחויבות יהודית בעולם מודרני, ירושלים תשס"ג, עמ' 163-196.

נושא 7: ליאו שטראוס
קריאת חובה לנושא: חיים רכניצר, 'ליאו שטראוס כהוגה תיאולוגי-מדיני', בתוך: הא-לוהים לא יאלם דום, עמ' 70-102; אליעזר שביד, 'דת ומדינה במשנותיהם של שפינוזה, מנדלסון וליאו שטראוס', בתוך: דת ומדינה בהגות היהודית במאה העשרים, עמ' 158-166.

נושא 8: 'דעת תורה' (א): החפץ חיים ור' אלחנן וסרמן
קריאת חובה לנושא: בנימין בראון, 'דוקטרינת דעת תורה: שלושה שלבים', דרך הרוח – ספר היובל אליעזר שביד, ירושלים תשס"ה, עמ' 537-575.

נושא 9: 'דעת תורה' (ב): הרב דסלר, החזון איש והרב מבריסק
קריאת חובה לנושא: בנימין בראון, 'דוקטרינת דעת תורה: שלושה שלבים', עמ' 575-600.

נושא 10: ביקורת הדמוקרטיה בהגות החרדית
קריאת חובה לנושא: בנימין בראון, חרדים מ"שלטון העם": ביקורת חרדית על הדמוקרטיה הישראלית,

ירושלים תשע"ב.

נושא 11: מ'מדינת התורה' להפרדת דת ומדינה: ישעיהו ליבוביץ
קריאת חובה לנושא: משה הלינגר, 'ישעיהו ליבוביץ כהוגה דתי-מדיני', בתוך: ישעיהו ליבוביץ – עולמו
והגותו, ירושלים תשנ"ה, עמ' 187-208 (גישה אינטרנטית:
<http://tpeople.co.il/leibowitz/about.asp?id&eq;12>); שגיא אבי;
התיאולוגיה הפוליטית של ישעיהו ליבוביץ', בתוך: הא-לוהים לא יאלם דום, עמ' 141-169.

נושא 12: משפט המלוכה בישראל מול הקו האנטי-מדינתי: שמעון פדרבוש ויעקב רוזנהיים
קריאת חובה לנושא: Mittleman Alan, "Political Jewish the and Hamlukhah Mishpat", JPSR 10 (1998) 67-86; Gershon
Greenberg, "Sovereignty as Catastrophe: Jakob Rosenheim's Hurban
Weltanschauung," Holocaust and Genocide Studies 8 (1994) 202-24.

נושא 13: פרסקפטיבה
קריאת חובה לנושא: מנחם לורברבוים, 'בזכות הדמוקרטיה: שאלת המשטר הטוב במסורת ההלכתית
וההגותית', בתוך: יהדות פנים וחץ (אבי שגיא ואח', עורכים), ירושלים תש"ס, עמ' 57-75.

Additional Reading Material:

נושא 1: מהי תיאולוגיה פוליטית? ההגדרה הקלאסית וההגדרה של שמיט
קריאה מומלצת: כריסטוף שמידט, 'בתשובה על השאלה: מהי תיאולוגיה פוליטית?', בתוך: הא-לוהים
לא יאלם דום (כריסטוף שמידט, עורך), ירושלים תשס"ט, עמ' 18-37.

נושא 4: 'מלכות שמיים': מרטין בובר
קריאה מומלצת: שלום רצבי, 'האידיאה הפוליטית של היהדות: אישי מרכז אירופה ב"ברית שלום"
וזיקותיהם לאחד העם ולבובר', בתוך: ברית שלום והציונות הדו-לאומית (עדי גורדון, עורך), ירושלים
תשס"ט, עמ' 251-285.

נושא 5: 'מדינת התורה': יצחק ברויאר
קריאה מומלצת: שובל שפט, 'התיאולוגיה הפוליטית של יצחק ברויאר', בתוך: הא-לוהים לא יאלם
דום, עמ' 122-140.

נושא 6: דמוקרטיה הלכתית: הרב חיים הירשנזון
קריאה מומלצת: אליעזר שביד, דמוקרטיה והלכה, ירושלים תשנ"ז; יוסי טרנר, 'סמכות העם וסמכות
התורה בתפיסת המדינה של הרב חיים הירשנזון', בתוך: דת ומדינה בהגות היהודית במאה העשרים,
עמ' 193-217.

נושא 8: 'דעת תורה' (א): החפץ חיים ור' אלחנן וסרמן
קריאה מומלצת: 'Theology Political Jewish: The Case as Torah at Da of Doctrine The', Harvard Theological Review 107:3 (July 2014), pp. 255-289.

Grading Scheme:

Additional information:

Final work topic is subject to lecturer's approval.